

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 4. joulukuuta 2013
(OR. en)**

17396/13

**ECOFIN 1114
FIN 906
RELEX 1122**

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	28. marraskuuta 2013
Vastaanottaja:	Uwe CORSEPIUS, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2013) 834 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN EU:N TALOUSARVIOTAKAUKSEN NOJALLA TOTEUTTAMAT ULKOISET TOIMET VUONNA 2012

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja – COM(2013) 834 final

Liite: COM(2013) 834 final

Bryssel 28.11.2013
COM(2013) 834 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN EU:N TALOUSARVIOTAKAUKSEN
NOJALLA TOTEUTTAMAT ULKOISET TOIMET VUONNA 2012**

{SWD(2013) 484 final}

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN EU:N TALOUSARVIOTAKAUKSEN NOJALLA TOTEUTTAMAT ULKOISET TOIMET VUONNA 2012

1. JOHDANTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1080/2011/EU¹ (annettu 25 päivänä lokakuuta 2011 EU:n takuun myöntämisestä Euroopan investointipankille (EIP) unionin ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin liittyvistä lainoista ja lainatakauksista aiheutuvien tappioiden varalta; jäljempänä 'lainatakuupäätös' tai 'EU:n takuu') komissio velvoitetaan antamaan EIP:n vuotuisten raporttien pohjalta vuosittain kertomus rahoitustoimista, jotka EIP on toteuttanut EU:n takuun nojalla.

Lisäksi tässä kertomuksessa esitetään yhteenveto toimista, jotka EIP toteutti omalla riskillään lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla vuonna 2012. Kertomuksessa myös annetaan tarkempia tietoja vuonna 2012 hyväksytyjen rahoitustoimien odotetuista tuloksista, sillä vuosi oli EIP:n uuden tulostamattomuuskehyksen ensimmäinen kokonainen toteutusvuosi. EIP:n Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioissa (AKT) sekä merentakaisissa maissa ja merentakaisilla alueilla (MMA) toteuttamia toimia tarkastellaan sen sijaan erillisessä vuosikertomuksessa.

Tarkempia hanke-, sektori-, maa- ja aluekohtaisia tietoja ja tilastotaulukoita näistä toimista on liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa². Valmisteluasiakirjassa myös esitetään meneillään olevissa tai jo päätökseen viedyissä toimitissa saavutettuja konkreettisia tuloksia tapaustutkimusten pohjalta.

On todettava, että komissio antoi 23. toukokuuta 2013 ehdotuksen³ uudeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi EU:n takuun myöntämisestä unionin ulkopuolella toteutettaville EIP:n rahoitustoimille uudessa monivuotisessa rahoituskehityksessä ja esitti sen yhteydessä vaikutustenarvioinnin.

2. KESKEISET TULOKSET

Lainatakuupäätöksessä yleisen valtuuden enimmäismääräksi on asetettu 27 484 miljoonaa euroa ja sen lisäksi ilmastonmuutosvaltuuden enimmäismääräksi 2 000 miljoonaa euroa.

Maailmantalouden kasvu hidastui entisestään vuonna 2012 muun muassa siksi, että talouskehitys jatkui heikkona euroalueella ja muissa kehittyneissä talouksissa. Lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvista maista tilanne vaikutti haitallisimmin liittymistä valmistelevien maiden talouskehitykseen, sillä alueen talous on tiiviisti sidoksissa euroalueen talouteen. Vuonna 2012 Turkin talouskasvu hidastuikin 3 prosenttiin (8,5 prosenttia vuonna 2011) ja muiden liittymistä valmistelevien maiden talous supistui

¹ EUVL L 280, 27.10.2011, s. 1.

² SWD(2013) 484.

³ COM(2013) 293.

0,2 prosenttia (talous kasvoi 1,3 prosenttia vuonna 2011). Myös itäiset naapurimaat, joilla on tiiviit kauppasuhteet euroalueeseen, kärsivät tilanteesta, ja arabikevään tapahtumien jälkeiseen poliittiseen ja taloudelliseen muutokseen liittyvä epävarmuus jarrutti Välimeren eteläpuolisten maiden talouskehitystä. Aasian ja Latinalaisen Amerikan talouskasvu heikkeni, mikä johtui pääasiassa siitä, että talouskehitys hidastui Brasiliassa, Kiinassa ja Intiassa. Tilanne haittasi myös Etelä-Afrikan talouskasvua, joka hidastui 2,3 prosenttiin vuonna 2012 (3,5 prosenttia vuonna 2011).

Haastavasta liiketoimintaympäristöstä huolimatta EIP allekirjoitti vuonna 2012 lainatakuupäätöksen kattamien alueiden hyväksi rahoitussopimuksia 6,5 miljardin euron edestä eli saman verran kuin vuonna 2011. EU:n takuun piiriin kuuluvaa rahoitusta myönnettiin 4,0 miljardia euroa eli noin 900 miljoonaa euroa edellisvuotista enemmän, kun taas EIP:n omalla riskillään myöntämän rahoituksen määrä oli 2,5 miljardia euroa eli noin 900 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin.

Tammikuussa 2012 EIP otti käyttöön tulosmittauskehyksen, jonka avulla se pystyy tehokkaammin mittaamaan rahoitustoimiensa tuloksia ja vaikutuksia ja raportoimaan niistä lainatakuupäätöksen vaatimusten mukaisesti. Tarkoitusta varten on laadittu kattava joukko objektiivisesti mitattavia ja seurattavia indikaattoreita, jotka ohjaavat hankkeiden arviointia koko hankekauden ajan. Liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa on tiivistelmä kaikkien vuonna 2012 hyväksytyjen EIP:n rahoitustoimien odotetuista tuloksista. Kattava raportti EIP:n EU:n ulkopuolella toteuttamista toimista on julkaistu EIP:n verkkosivuilla⁴.

Tarkistetussa lainatakuupäätöksessä myös korostetaan, että EIP:n ulkoisten toimien olisi tuettava aiempaa selvemmin EU:n ulkosuhdepolitiikkaa ja sen ohjelmia ja välineitä. Vuonna 2012 EIP jatkoi tiivistä yhteistyötä komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa parantaakseen toimiansa yhdenmukaisuutta ja yhtenäisyyttä EU:n ulkosuhdepolitiikan kanssa. Täytäntöön pantiin useita lainatakuupäätökseen sisältyviä uusia vaatimuksia: komissio ja EIP vahvistivat marraskuussa 2012 aluekohtaiset tekniset toimintaohjeet⁵, ja neuvostolle ja parlamentille toimitettiin vuoden lopussa EIP:n ulkoisen valtuuden piiriin kuuluvia maita koskeva EIP:n ilmastostrategia⁶.

3. RAHOITUSTOIMET

3.1. Lainatakuupäätöksen kattamille alueille myönnetty EIP:n rahoitus

Seuraavasta taulukosta käyvät ilmi EIP:n vuonna 2012 myöntämän rahoituksen määrät lainatakuupäätöksen kattamilla alueilla.

Taulukko 1: EIP:n vuonna 2012 allekirjoittamat rahoitussopimukset

Kohdemaat (milj. euroa)	Valtuuden nojalla toteutetut toimet			EIP:n oman riskin toimet	Yhteensä
	Kokonaistakuu	Poliittisen riskin takuu	Yhteensä		
Liittymistä valmistelevat maat	821	0	821	2285	3106

⁴ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-rem-annual-report-2012.htm>

⁵ SWD(2012) 357 final.

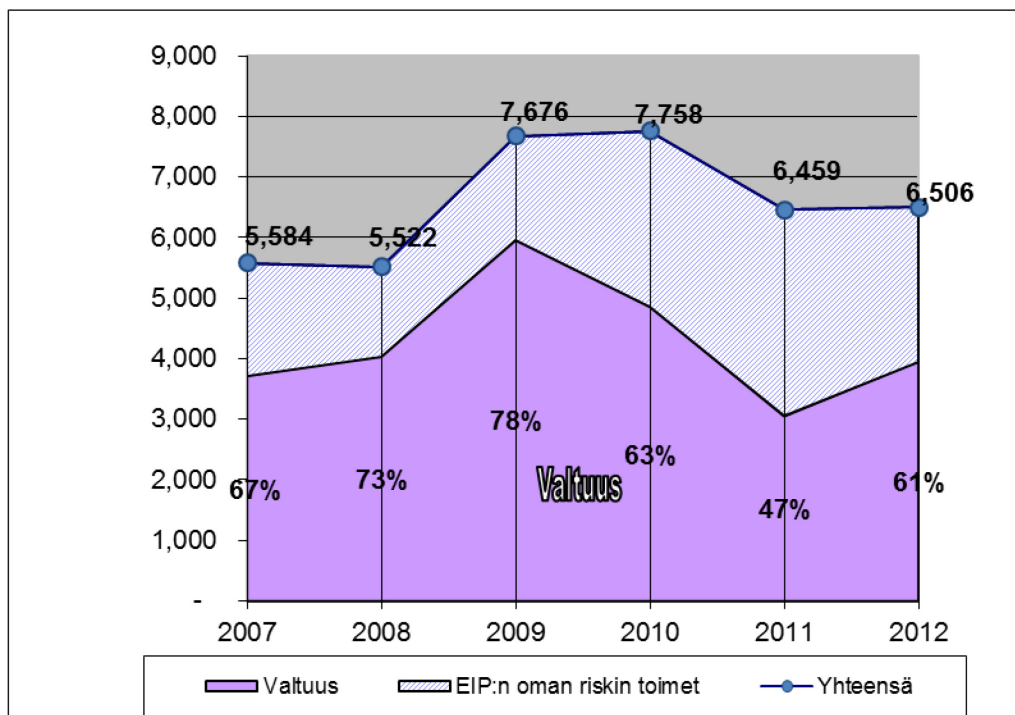
⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eibs-climate-strategy-outside-the-eu.htm>

Välimeren alueen maat	1466	189	1655	11	1665
Naapurimaat Itä-Euroopassa ja Venäjä	534	400	934	0	934
Aasia ja Latinalainen Amerikka	350	100	450	250	700
Etelä-Afrikka	0	100	100	0	100
Yhteensä	3171	789	3960	2546	6506

Lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluville alueille myönnettiin runsaasti oman riskin lainarahoitusta vuonna 2011, mutta vuonna 2012 tilanne kääntyi EU:n takuun nojalla myönnetyn rahoituksen hyväksi: sen osuus kasvoi 30 prosentilla (3,96 miljardiin euroon) ja oli 61 prosenttia kaikesta kyseisille alueille myönnetystä lainarahoituksesta. Valtaosa (89,8 prosenttia) oman riskin rahoituksesta myönnettiin lähentymistä valmisteleviin maihin.

EU:n takuun nojalla vuonna 2012 allekirjoitetuista lainasopimuksista 80,1 prosenttia kuului kokonaistakuun piiriin (valtiotasolle ja valtiotasoa alemmille hallintotasoille myönnetty rahoitus) ja 19,9 prosenttia poliittisen riskin takuun piiriin (yksityissektorille myönnetty rahoitus). EIP kantoi kaikki muut riskit.

Kaavio 1: EIP:n myöntämän rahoituksen kehitys vuosittain lainatakuupäätöksen kattamilla alueille

Vuoden 2012 loppuun mennessä lainatakuupäätöksen nojalla oli allekirjoitettu lainasopimuksia kaikkiaan 23,1 miljardin euron edestä (ilman peruttuja toimia), eli päätöksen mukaisesta enimmäismäärästä oli käytetty 79 prosenttia. EIP:n uusia takuun piiriin kuuluvia rahoitustoimia varten oli käytettävissä yhteensä 6,3 miljardia euroa. Osa aluekohtaisista enimmäismäärästä saavutettaneen vuoden 2013 loppuun mennessä, mutta osaan saattaa vielä jäädä liikkumavaraa. Lainatakuupäätöksen nojalla aluekohtaisten enimmäismäärien välillä voidaan siirtää lainoituskapasiteettia enintään 10 prosentin verran.

Taulukko 2: EIP:n lainatakuupäätöksen nojalla myöntämät ja maksamat kokonaismäärät (2007–2012)

Miljoonaa euroa	Enim- mäis- määrä	Myönnetty, netto	Myönnet- tyjen prosentti- osuus enimmäis- määrästä, netto	Maksettu	Maksettu- jen prosentti- osuus myönne- tyistä, netto
Liittymistä valmistelevat maat	9 048	8 446	93 %	4 923	59 %
Välimeren maat	9 700	7 861	81 %	3 263	42 %
Naapurimaat Itä-Euroopassa ja Venäjä	3 848	2 642	69 %	551	21 %
Aasia ja Latinalainen Amerikka	3 952	2 871	73 %	1 825	64 %
Etelä-Afrikka	936	691	74 %	520	75 %
Yleinen lainanantovaltuus yhteensä	27 484	22 511	82 %	11 082	49 %
Ilmastonmuutosvaltuus (2011–2013)	2 000	650	33 %	150	20 %
Valtuudet yhteensä	29 484	23 161	79 %	11 232	48 %

Lainarahoituksen maksamisaste on konkreettinen hankkeiden toteutuksen etenemisen indikaattori. Lainatakuupäätöksen nojalla myönnetystä nettomääräisestä lainarahoituksesta oli vuoden 2012 loppuun mennessä maksettu 48 prosenttia (11,2 miljardia euroa). Tilanne vastaa keskimääräistä kehitystä: rahoituksen maksamisaste nousee rahoitussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yleensä samankaltaisella viiveellä. Maksamisaste oli korkein Etelä-Afrikassa (75 prosenttia allekirjoitetuista rahoitussopimuksista) sekä Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa (64 prosenttia) ja liittymistä valmistelevissa maissa (59 prosenttia). Vuonna 2012 Välimeren alueen maihin maksettiin lainoja ennätykselliset 1,5 miljardia euroa, joista 1,2 miljardia euroa nykyisen lainatakuupäätöksen nojalla. Maksamisaste oli Välimeren alueella kuitenkin keskimääräistä alhaisempi (kumulatiivisesti 42 prosenttia myönnetystä nettomääräisestä rahoituksesta). Itäisissä naapurimaissa maksamisaste on noussut hitaammin kuin muualla, mikä johtuu viiveistä hankkeiden toteutuksen alkuvaiheessa sekä hallinnollisista viiveistä kohdemaissa. Maksamisaste oli itäisissä naapurimaissa ja Venäjällä vain 21 prosenttia.

Taulukko 3: Nykyisen lainatakuupäätöksen nojalla myönnettyt lainat vuosittain (2007–2013)

Miljoonaa euroa	2007 (*)	2008	2009	2010	2011	2012	Brutto- yhteensä	Peruu- tukset	Netto- yhteensä
Liittymistä valmistelevat maat	389	2 009	2 859	1 535	874	821	8 486	40	8 446
Välimeren maat	1 205	1 195	1 510	2 009	926	1 305	8 150	288	7 861
Naapurimaat Itä-Euroopassa ja Venäjä	0	170	233	631	675	934	2 642	0	2 642
Aasia ja Latinalainen Amerikka	305	469	1 088	643	310	300	3 115	244	2 871
Etelä-Afrikka	0	203	280	50	115	100	748	56	691
Yleinen lainanantovaltuus yhteensä	1 899	4 045	5 969	4 867	2 900	3 460	23 140	629	22 511
Ilmastonmuutosvaltuus (2011–2013)					150	500	650	--	650
Liittymistä valmistelevat maat					150	-	150	--	150
Välimeren maat						350	350	--	350
Naapurimaat Itä-Euroopassa ja Venäjä						--	--	--	--
Aasia ja Latinalainen Amerikka						150	150	--	150
Etelä-Afrikka						--	--	--	--
Valtuudet yhteensä	1 899	4 045	5 969	4 867	3 050	3 960	23 790	--	23 161

Vuonna 2012 lainatakuupäätöksen nojalla sai rahoitusta 39 hanketta (29 hanketta vuonna 2011).

Taulukosta 1 käy ilmi, että liittymistä valmistelevat maat saivat myös vuonna 2012 eniten EU:n ulkopuolelle myönnettyä EIP:n rahoitusta (3,1 miljardia euroa eli 48 prosenttia kaikesta lainatakuupäätöksen kattamille alueille myönnetystä rahoituksesta). EIP rahoitti ensisijaisesti pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettäviä luottojärjestelyjä (55 prosenttia myönnetystä rahoituksesta) ja Euroopan laajuisia infrastruktuurihankkeita. Liittymistä valmistelevasta välineestä myönnettyjen oman riskin lainojen volyyymi oli edellisvuotiseen tapaan 2,3 miljardia euroa, mutta lainatakuun nojalla myönnettiin aiempaa vähemmän lainoja (0,8 miljardia euroa).

Arabikevään jälkeisestä jatkuvasta epävarmuudesta ja Syyrian rahoitushankkeiden keskeyttämisestä huolimatta Välimeren alueelle myönnettiin vuonna 2012 rahoitusta 1,7 miljardia euroa eli 73 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna, jolloin määrässä oli notkahdus. Kuten aiempinakin vuosina, EIP:n rahoitusta myönnettiin Välimeren alueella etenkin energia- ja liikennealoille. EIP myös lisäsi luotonantoa yksityiselle sektorille: vuonna 2012 yksityiselle sektorille myönnettiin luottoja yhteensä 660 miljoonaa euroa⁷ eli 300 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2011 ja enemmän kuin kertaakaan sitten vuoden 2007. Välimeren alue sai eniten rahoitusta lokakuussa 2011 vapautetusta uudesta ilmastonmuutosvaltuudesta: alueelle myönnettiin 350 miljoonaa euroa uutta ilmastonmuutosrahoitusta, ja vuoden aikana tehtiin merkittäviä lisävalmisteluja.

Itäisiin naapurimaihin ja Venäjälle myönnettiin vuonna 2012 ennätyksellisen paljon rahoitusta: rahoituksen määrä kasvoi 934 miljoonaan euroon (776 miljoonaa euroa vuonna 2011). Noin puolet lainoista myönnettiin pk-yritysten luottojärjestelyjen tukemiseen, sillä alueen maissa on tarpeen tukea yrittäjyyttä sekä osallistavaa talouskasvua. EIP myönsi merkittävää rahoitustukea myös strategisille energia- ja liikenneinfrastruktuurihankkeille.

Aasiaan ja Latinalaiseen Amerikkaan myönnettyjen lainojen kokonaisvolyyymi supistui 700 miljoonaan euroon (1,17 miljardia euroa vuonna 2011) kahden suuren rahoitustoimen lykkääntymisen vuoksi. Alueelle myönnettyistä lainoista valtaosa eli 86 prosenttia kohdistui vuonna 2012 edelleen ilmastotoimiin (Aasiassa 100 prosenttia ja Latinalaisessa Amerikassa 67 prosenttia). Etelä-Afrikkaan myönnettiin vuonna 2012 kaksi uutta lainaa, joilla tuetaan uusiutuvan energian käyttöä ja kunnallista infrastruktuuria ja joiden kokonaismäärä on 100 miljoonaa euroa. Vuonna 2011 lainoja myönnettiin enemmän eli 165 miljoonan euron edestä.

⁷ Mukaan lukien 24 miljoonaa euroa pääomasijoituksia Euro-Välimeri-investointi- ja kumppanuusvälineen (FEMIP) varoin ja rahastovaroin.

Taulukko 4: EU:n lainatakuun nojalla vuonna 2012 myönnetyn rahoituksen jakautuminen aloittain (milj. euroa)

Alue	Yht.	Energia	Liikenne	Teollisuus ja palvelut	Vesihuolto, viemärointi	Luottojärjestelyt pk-yrityksille	Kaupunki- / seka-infrastruktuuri	Televiestintä
Liittymistä valmistelevat maat	821		217 26 %	175 21 %	254 31 %	175 21 %		
Välimeren alueen maat	1 655	387 23 %	615 37 %	218 13 %	70 4 %	165 10 %	201 12 %	
Naapurimaat Itä-Euroopassa ja Venäjä	934	217 23 %	211 23 %		7 1 %	500 54 %		
Aasia ja Latinalainen Amerikka	450	75 17 %	200 44 %			75 17 %		100 22 %
Etelä-Afriikka	100	50 50 %					50 50 %	
Yht.	3 960	729 18 %	1 243 31 %	393 10 %	330 8 %	915 23 %	251 6 %	100 4 %

3.2. EU:n poliittisten tavoitteiden tukeminen

Lainatakuupäätöksessä määritetään kolme korkean tason tavoitetta, jotka koskevat kaikkia EU:n talousarviotakuun nojalla lainoituskelpoisia alueita:

- i) ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen
- ii) sosiaalisen ja taloudellisen infrastruktuurin kehittäminen
- iii) paikallisen yksityissektorin kehittäminen, erityisesti pk-yritysten tukeminen.

Lisätavoitteena on muun muassa edistää Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa tarkoitettuja ulkoisen toiminnan yleisiä periaatteita sekä liittymistä valmistelevien maiden, naapurimaiden ja unionin välistä taloudellista yhdentymistä ja muunlaista kumppanimaiden alueellista yhdentymistä.

Aluekohtaisilla teknisillä toimintaohjeilla pyritään varmistamaan, että EU:n takuun nojalla myönnetty EIP:n rahoitus tukee ja täydentää EU:n ulkosuhdepolitiikkaa sekä sen ohjelmia ja välineitä lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla.

Uusista toimista raportoinnin perustana ovat vuodesta 2012 alkaen olleet edellä mainitut korkean tason tavoitteet.

EIP on lainatakuupäätöksen soveltamiskaudella edelleen voimistanut lainanantoaan ilmastotoimien tukemiseksi. Lisätyn 2 miljardin euron ilmastonmuutosvaltuuden avulla on saatu aikaan se, että ilmastotoimiin investoidaan kehittyvien markkinatalouksien ohella myös aiempaa useammassa kehitysmaassa. Vuoden 2012 loppuun mennessä 2 miljardin euron lainoitusvaltuudesta (joka vapautettiin lokakuussa 2011) oli käytetty kolmasosa ja kaikilla alueilla oli tehty merkittäviä lisävalmisteluja. On siis odotettavissa, että koko valtuus saadaan käytettyä sen eräänymiseen mennessä.

EIP on vuodesta 2007 tukenut ilmastotoimia lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla kumulatiivisesti 8,5 miljardin euron edestä. Valtaosalla (86 prosentilla)

ilmastohankelainoista on tuettu uusiutuvia energiamuotoja, energiatehokkuutta ja kestäväää liikennettä edistäviä investointeja. Koska lainatakuupäätöksen kattamat alueet kuitenkin ovat erityisen alttiina ilmastokehityksen nykyisten vaihtelujen ja tulevan ilmastonmuutoksen vaikutuksille, EIP pyrkii ottamaan hankkeissa aiempaa paremmin huomioon kyvyn selviytyä ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Se muun muassa tukee teknisen avun antamista ja tarkoituksenmukaista suunnittelua sekä investointeja erityisiin mukautustoimiin kuten tulvien seuranta- ja torjuntajärjestelyihin.

Vuonna 2012 allekirjoitettiin 1,6 miljardin euron edestä lainasopimuksia ilmastotoimien tukemiseksi, mikä on 24 prosenttia kaikesta lainatakuupäätöksen kattamille alueille myönnetystä EIP:n rahoituksesta ja 29 prosenttia kaikesta (sekä yleisen valtuuden että ilmastonmuutosvaltuuden piirissä) EU:n takuun nojalla myönnetystä rahoituksesta. Ilmastonmuutosrahoituksen osuus vastaa EIP:n yleistavoitetta (25 prosenttia kokonaislainanannosta; vuonna 2010 tavoite oli 20 prosenttia), ja se on suurempi kuin vuonna 2010, jolloin ilmastotoimiin myönnetyn rahoituksen määrä oli kutakuinkin sama (1,6 miljardia euroa) mutta sen osuus kokonaislainanannosta lainatakuupäätöksen kattamille alueille oli vain 21 prosenttia (15 prosenttia kaikista EU:n takuun nojalla myönnettyistä lainoista).

Taulukko 5: Ilmastotoimiin vuonna 2012 myönnetyt lainat lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla

Miljoonaa euroa	Valtuus		EIP:n oma riski	Ilmasto-toimet yhteensä	Osuus kaikista uusista lainoista
	Yleinen valtuus	Ilmastonmuutosvaltuus			
Liittymistä valmistelevat maat	85		157	242	8 %
Välimeren maat	113	350	11	474	28 %
Itäinen naapurialue	195			195	21 %
Aasia		150	250	400	100 %
Latinalainen Amerikka	200			200	67 %
Etelä-Afrikka	50			50	50 %
Lainatakuupäätöksen kohdealueet yhteensä	643	500	417	1 560	24 %
<i>Osuus kaikista uusista lainoista</i>	29 %		16 %		

Tämänhetkisessä taloustilanteessa yhdeksi EIP:n tärkeimmistä lyhyen aikavälin painopisteistä on muodostunut liittymistä valmistelevien maiden talouskehityksen tukeminen pk-yrityksiä lainoittamalla. Ympäristöhankkeiden osuus rahoituksesta onkin pienentynyt.

Vuonna 2012 tehtiin kuitenkin merkittävää laadullista työtä: vuoden aikana kehitettiin suhteita paikallisiin välittäjätahoihin, ja tulokset näkyvät vuodesta 2013 alkaen toteutettavina ilmastonmuutoksen vaikutuksia torjuvina toimina (kuten pieninä vesi- ja jätehuoltohankkeina). Lisäksi on odotettavissa, että vuonna 2013 toteutuu hankkeita, joilla rahoitetaan metsitystä ja raideverkon rakentamista ja joiden ilmastovaikutukset ovat erittäin myönteisiä. Ilmastonmuutoksen torjuntaa liittymistä valmistelevisissä maissa tukevat rahoitussitoumukset siis kasvanevat merkittävästi.

Lainatakuupäätöksen vaatimusten mukaisesti EIP laati yhteistoiminnassa komission kanssa EIP:n ulkoisen valtuuden piiriin kuuluvia maita koskevan ilmastostrategian, joka toimitettiin Eurooppa-neuvostolle ja parlamentille 19. joulukuuta 2012. Strategiassa käydään läpi EIP:n ratkaisuja ilmastotoimien tukemiseksi sekä määrällisesti että laadullisesti, ja siinä esitellään

lyhyen ja pidemmän aikavälin toimia, joilla entisestään tehostetaan pankin työtä ilmaston hyväksi.

Vuosina 2007–2012 EIP rahoitti sosiaalisen ja taloudellisen infrastruktuurin kehittämistä yli 23,2 miljardilla eurolla. Rahoitusta kanavoitiin muun muassa liikenne-, energia- ja ympäristöinfrastruktuurin sekä tieto- ja viestintätekniikan parantamiseen. Sosiaalisen ja taloudellisen infrastruktuurin kohentamiseen tarkoitettu EIP:n tuki muodosti 51 prosenttia kaikista EIP:n toimista lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla vuonna 2012 (73 prosenttia EU:n takuun nojalla toteutetuista toimista).

Yksityiselle sektorille myönnetty tuki muodosti niin ikään 51 prosenttia kaikista EIP:n kyseisille alueille myöntämästä tuesta vuonna 2012 (37 prosenttia EU:n takuun nojalla toteutetuista toimista). Yksityisen sektorin kehittäminen on välttämätöntä osallistavan ja kestäväen kasvun kannalta, joka puolestaan on köyhyyden vähentämisen edellytys. EIP tukee paikallisen yksityissektorin kehittämistä pääasiassa lainoittamalla pk-yrityksiä ja ns. mid cap -yrityksiä⁸ välittäjäpankkien välityksellä ja myöntämällä suuremmille yksityisille yrityksille suoriakin lainoja.

Vuonna 2012 lainatakuupäätöksen kattamien alueiden pk-yrityksille ja mid cap -yrityksille myönnettiin välittäjäpankkien välityksellä lainoja 2,1 miljardia euroa eli yli kaksinkertainen määrä edellisvuotiseen verrattuna. Kasvu johtui pääasiassa siitä, että liittymistä valmistelevien maiden sekä itäisten naapurimaiden ja Venäjän yrityksille myönnettiin aiempaa enemmän lainoja. Tämä lainanantotoiminta muodosti 66 prosenttia EIP:n tuesta yksityissektorille lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla vuonna 2012 (56 prosenttia EU:n takuun nojalla toteutetuista toimista). Määrästä 64 prosenttia myönnettiin liittymistä valmistelevasta rahoitusvälineestä, jolla ei ole EU:n takausta. Osana luottojärjestelyjä jaettiin 1,7 miljardia euroa. Tätä rahoitusta osoitettiin lähes 4 800:aan pk-yritysten ja mid cap -yritysten investointihankkeeseen (kokonaisinvestointikulut olivat 3,6 miljardia euroa). Rahoituksenvälittäjien toimista pk-yritysten tukemiseksi kerrotaan tarkemmin valmisteluasiakirjassa.

EIP tukee paikallisen yksityissektorin kehittämistä myös lainoittamalla suoraan suurempia yksityisyrityksiä pääasiassa teollisuus- ja palvelualoilla. Nämä sijoitukset edistävät usein työllistämistä ja investointeja myös paikallisessa toimittajakannassa. Vuonna 2012 suorina lainoina myönnettiin ensisijaisesti liittymistä valmistelevien maiden ja Välimeren alueen maiden yksityiselle sektorille.

3.3. Lainatakuupäätöksen 12 artiklan sekä EIP:n vuonna 2010 omaksuman heikosti säänneltyjä, läpinäkymättömiä ja yhteistyöhaluttomia oikeudenkäyttöalueita koskevan toimintalinjan mukaisesti EU:n takuun turvin ei myönnetty rajat ylittävää rahoitusta yhdellekään sellaisella oikeudenkäyttöalueella sijaitsevalle vastapuolelle, joka ei täytä vaatimuksia.

3.4. EIP:n toimien vaikutus ja lisäarvo

- EIP pyrkii tehostamaan EU:n ulkopuolella toteutettujen toimien tulosten ja vaikutusten arviointia ja mittaamista ja niistä raportointia, joten se kehitti uudet lainatakuupäätöksen vaatimusten mukaiset järjestelyt, joilla korvataan aiempi taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointikehys. Uusi

⁸ Mid cap -yritykset ovat markkina-arvoltaan keskisuuria yrityksiä, joilla on 250–3 000 työntekijää.

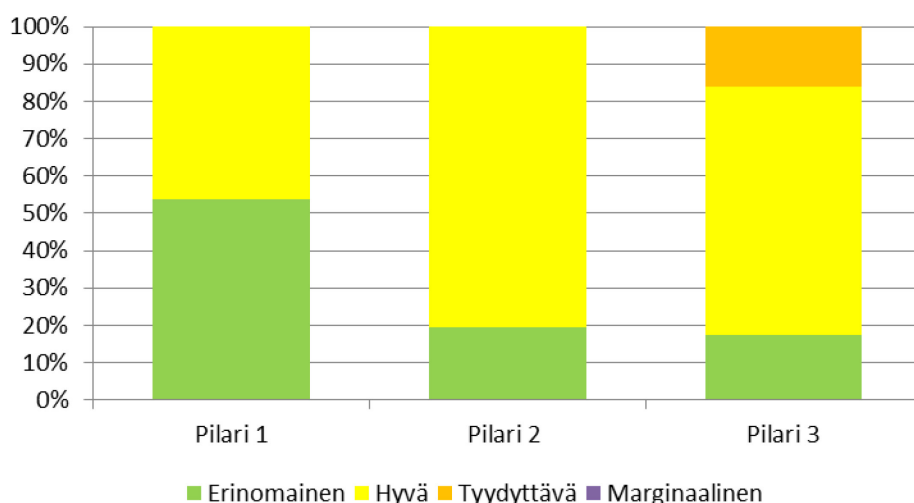
tulosmittauskehys otettiin käyttöön koeluonteisesti vuonna 2012. Sillä parannetaan hankkeiden odotettujen tulosten ennakoarviointia ja tehostetaan EIP:n valmiuksia seurata saavutettuja tuloksia ja raportoida niistä. Tässä yhteydessä – samoin kuin asianmukaisen huolellisuuden prosessissa – EIP ottaa rahoittamiensa hankkeiden suunnittelussa ja seurannassa järjestelmällisesti huomioon sosiaalisen sekä talous- ja rahoitus- sekä ympäristönäkökohtien kestävyuden. Kuten aiemmissa kehyksissä, tulosmittauskehyyksessä hankkeet arvioidaan kolmijakoisesti:

- Pilari 1. Arvioidaan, miten hanke odotettavasti edistää lainanantotavoitteiden saavuttamista.
- Pilari 2. Mitataan hankkeiden odotetut tulokset sekä laatu ja kannattavuus.
- Pilari 3. Mitataan EIP:n toimien odotettu täydentävyys rahoituksen ja muiden seikkojen kannalta.

Seuraavassa tarkastellaan toimia, jotka on *hyväksytty* vuonna 2012 (muualla tässä kertomuksessa käsitellään *allekirjoitettuja* rahoitussopimuksia). Valmisteluasiakirjaan sisältyy esimerkki tulosmittausasiakirjasta. Odotettuja tuloksia arvioitiin asianmukaisen huolellisuuden prosessissa. Toteutuneita tuloksia kerätään ja niistä raportoidaan sitä mukaa kuin hyväksytyjä hankkeita saadaan päätökseen. Vie useita vuosia, ennen kuin uuden tulosmittauskehyyksen yhteydessä hyväksytyjen toimien toteutuneet tulokset tulevat selville, joten tämänvuotisessa tulosmittauskertomuksessa toteutusvaiheessa olevien tai jo päätökseen saatujen hankkeiden toteutuneista tuloksista raportoidaan kahdeksan tapaustutkimuksen avulla. Vuodesta 2013 alkaen kertomus perustuu hyväksytyjen toimien asemesta allekirjoitettuihin rahoitussopimuksiin, jotta raportointi saadaan paremmin EIP:n muiden raportointivaatimusten mukaiseksi.

EIP:n verkkosivuilla on luettavissa täysimittainen tulosmittauskertomus, joka kattaa kaikki EIP:n EU:n ulkopuolella toteuttamat operaatiot, myös Cotonoun valtuuden nojalla AKT-alueella toteutetut toimet sekä edellä mainitut tapaustutkimukset.

Kaaviosta 2 näkyvät vuonna 2012 lainatakuupäätöksen soveltamisalueilla toteutettaviksi hyväksytyjen toimien arvosanat kolmijakoisessa tulosmittauksessa.

Huomautus: Pilarin 3 (täydentävyys) asteikko on hieman erilainen: 4 - suuri, 3 - merkittävä, 2 - kohtuullinen, 1 - peni

Tulosmittauskehyyksestä kerrotaan yksityiskohtaisemmin komission valmisteluasiakirjassa.

4. YHTEISTYÖ KOMISSION KANSSA

Valmisteluasiakirjassa on luettelo voimassa olevista järjestelyistä, joiden piirissä EIP ja komissio tekivät yhteistyötä vuonna 2012 lisätäkseen lainatakuupäätöksen soveltamisalaan kuuluville alueille osoitettavan EU:n kokonaistuen johdonmukaisuutta. Valmisteluasiakirjassa on myös yhteenvetotaulukko, josta käyvät ilmi EIP:n osana EU:n talousarvioresurssien hoitoa allekirjoittamien rahoitussopimusten volyymit. Seuraavassa tarkastellaan pääpiirteittäin eräitä tärkeimpiä koordinoitusti toteutettuja toimia.

Aluekohtaiset tekniset toimintaohjeet laadittiin komission ja EIP:n yhteistyönä, ja kumpikin hyväksyi ne marraskuussa 2012⁹. EIP:n ulkoisen valtuuden piiriin kuuluvia maita koskeva ilmastostrategia valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä komission kanssa, ja EIP toimitti sen neuvostolle ja Euroopan parlamentille joulukuussa 2012. Toukokuussa 2008 laadittu komission ja EIP:n yhteisymmärryspöytäkirja päivitettiin vuonna 2012 EU:n ulkosuhdehallinnon perustamisen yhteydessä, tarkoituksena allekirjoittaa se vuonna 2013.

Komissio hyväksyi huhtikuussa 2012 delegoidun säädöksen¹⁰, jolla Syyria poistettiin lainatakuupäätöksen piiriin kuuluvien maiden luettelosta. On todettava, että Syyrian valtion jätettyä maksamatta EIP:lle lainojen korko- ja kuoletusmaksuja vuonna 2012 jouduttiin useita kertoja turvautumaan takuurahastoon näiden maksulaiminlyöntien kattamiseksi. Maksuja laiminlyötiin kaikkiaan noin 21,5 miljoonan euron edestä.¹¹

EIP ja EU:n ulkosuhdehallinto ovat vieneet eteenpäin periaatetta, jonka mukaan EIP:n toimistoja pyritään sijoittamaan EU:n lähetystöihin. Kaikki uudet EIP:n ulkoiset toimistot sijoitetaan lähetystöihin, ja jo olemassa olevia toimistoja pyritään siirtämään niihin mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2012 EIP avasi Ukrainassa toimiston EU:n lähetystön yhteyteen, ja EIP:n toimistoja Kiinassa ja Venäjällä koskevissa neuvotteluissa edistettiin merkittävästi.

Eräiden hiljattain tukikelpoisiksi tulleiden kumppaneiden (Kambodža, Islanti, Irak, Kosovo¹² ja Libya) kanssa neuvoteltiin puitesopimusluonnoksista. Sopimus Kosovon kanssa allekirjoitettiin vuonna 2013.

Kaikilla lainatakuupäätöksen piiriin kuuluvilla alueilla järjestettiin vuoden 2012 mittaan EIP:n, komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon välisiä maantieteellistä koordinoitua koskevia kokouksia, joissa pyrittiin kartoittamaan konkreettisia toimia synergiaetujen lisäämiseksi.

EIP osallistui vuonna 2012 vaikutustenarviointityöhön komission valmistellessa parlamentille ja neuvostolle esitettävää lainsäädäntöehdotusta seuraavasta, vuodet 2014–2020 kattavasta EU:n takuusta unionin ulkopuolella toteutettaville EIP:n toimille.

⁹ SWD(2012) 357 final.

¹⁰ EUVL L 110, 24.4.2012, s. 38.

¹¹ Tarkempia tietoja on takuurahaston tilannetta ja hoitoa vuonna 2012 käsittelevässä komission kertomuksessa (COM(2013) 662), joka toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle 27. syyskuuta 2013.

¹² Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999) ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

EIP osallistui edelleen aktiivisesti korkean edustajan, varapuheenjohtaja Ashtonin perustamiin EU:n korkean tason työryhmiin, joiden tarkoituksena on varmistaa, että EU vastaa arabikevään maiden tarpeisiin koordinoitusti.

EIP oli edelleen aktiivisesti mukana alueellisissa lainojen ja avustusten yhdistelymekanismeissa vuonna 2012. Se teki myös tiivistä yhteistyötä komission kanssa asiantuntijaryhmässä, jonka tehtävänä oli pohjustaa ulkoisen yhteistyön rahoituslähteiden yhdistämistä koskevan EU:n laajuisen foorumin (EUBEC) perustamista. Foorumi perustettiin vuoden 2012 lopulla¹³, ja EIP osallistuu sen toimintaan aktiivisesti muun muassa johtamalla puhetta yhdessä foorumia varten luoduista teknisistä työryhmistä.

5. YHTEISTYÖ KANSAINVÄLISTEN RAHOITUSLAITOSTEN KANSSA

Yhteistyö muiden kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa on kiinteä osa EIP:n toimintaa. Yhteistyömuotoja ovat muun muassa vuoropuhelu institutionaalisista seikoista, laaja-alaisista aiheista sekä aihekohtaisista kysymyksistä, keskinäinen kuuleminen sekä tehostettu toiminnallinen yhteisrahoitus ja työnjako. Kansainvälisten rahoituslaitosten välistä vuoropuhelua käydään suurelta osin erityistyöryhmissä, jotka kokoontuvat määrääjain ja vaihtavat tietoja parhaista käytännöistä tai käsittelevät erityiskysymyksiä. Tällä hetkellä toimii noin 30 monenvälisten kehityspankkien työryhmää, joissa käsiteltävien aiheiden kirjo on laaja ja joista osassa on mukana muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia. Lisäksi EIP on ryhtynyt muiden monenvälisten kehityspankkien kanssa yhdenmukaistamaan ilmastorahoituksen seuranta ja siitä raportointia, mikä on suuri hanke. Dohan kokouksessa julkaistiin raportit ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen seurannasta. EIP myös vetää kasvihuonekaasutilinpitoa koskevan kansainvälisten työryhmän toimintaa. Lisäksi se osallistuu muihin vuoropuheluhankkeisiin, kuten puolivuositain pidettävään monenvälisten kehityspankkien kokoukseen, jota se isännöi Luxemburgissa vuonna 2012.

Muiden kansainvälisten rahoituslaitosten tai eurooppalaisten kahdenvälisten laitosten kanssa tarjottu yhteisrahoitus muodosti 67 prosenttia kaikesta EU:n takuun nojalla myönnetystä rahoituksesta vuonna 2012 (56 prosenttia vuonna 2011). Valmisteluasiakirjassa on luettelo vuonna 2012 allekirjoitetuista yhteisrahoitetuista lainasopimuksista valtuuden piiriin kuuluvilla alueilla.

Maaliskuussa 2011 allekirjoitettua komission, EIP-ryhmän ja EBRD:n yhteisymmärryspöytäkirjaa päivitettiin vuonna 2012; päivityksessä otettiin huomioon maaliskuussa 2012 suoritettujen ensimmäisten arvioinnin tulokset. Yhteisymmärryspöytäkirjassa määritetään järjestelyt EU:n ulkopuolella tehtävälle yhteistyölle, jonka tarkoituksena on tehostaa näiden kahden pankin toimien yhteisvaikutusta niin luototettavien maiden kuin pankkien osakkaidenkin eduksi. Päivityksessä EU:n ulkopuolisen yhteistoiminnan kohdealueiden luetteloon lisättiin eteläiset ja itäiset Välimeren maat.

AFD:n, EIP:n ja KfW:n välisen keskinäistä luottamusta koskevan aloitteen toimintaohjeet saatiin valmiiksi vuonna 2012 käynnistysvaiheen kokemusten pohjalta. Käynnistysvaiheessa

¹³ Asiantuntijaryhmän raportti on luettavissa seuraavissa osoitteissa: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=6980&no=1> ja <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=6981&no=2>

oli mukana 14 eteläisillä naapurialueilla ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa toteutettua yhteishanketta. Keskinäistä luottamusta koskeva aloite on yhteisrahoitushankkeissa käytettävä mekanismi, jossa yksi kumppaneista toimii kulloinkin pääasiallisena rahoittajana, jolloin noudatetaan sen normeja ja menettelyjä, kunhan ne täyttävät kahden muun kumppanin vähimmäisvaatimukset. Vuodesta 2013 lähtien mekanisme aletaan käyttää muillakin EU:n ulkopuolisilla alueilla toteutettavissa hankkeissa.

EIP teki koko vuoden 2012 ajan yhteistyötä muiden lainoittajien kanssa G8-ryhmän Deauvillen kumppanuusaloitteen piirissä. Tarkoituksena on varmistaa, että synergiaetuja hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla tuettaessa demokratiakehitystä ja talouden siirtymävaihetta eteläisillä naapurisuusalueilla. Vuonna 2012 EIP myös allekirjoitti yhteisymmärryspöytäkirjan Islamilaisen kehityspankin kanssa.

EIP käynnisti EBRD:n ja Maailmanpankkiryhmän kanssa tammikuussa 2012 ”Wien 2 -aloitteen”, kun liittymistä valmisteleviin maihin kohdistui jälleen euroalueen kriisistä aiheutuvia riskejä. Aloitteessa tehostetaan koordinoitua koti- ja isäntävaltion viranomaisten välillä. Näin tuetaan rajat ylittävän pankkitoiminnan vakautta. Samalla suojaudutaan hallitsemattomalta velkaantumisen purkamiselta. Länsimaiset pankkiryhmät ovat edelleen merkittävässä asemassa aloitteessa, sillä ne paitsi tukevat koordinoitua myös pyrkivät omalta osaltaan estämään hallitsematonta velkaantumisen purkamista.